

страхових ринків у розвинених країнах і розширенням географії діяльності страхових компаній.

Список використаних джерел:

1. Абрамітова Д. Р. Аналіз світового ринку страхових послуг [Електронний ресурс] / Д. Р. Абрамітова, О. В. Козьменко // Ефективна економіка 2014. № 3. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>
2. Международное страхование: учеб. пособие / И. А. Сударикова; Саратов. социал.-экон. ун-т (фил.) Рос. экон. ун-та им. Г. В. Плеханова. – Саратов: ССЭИ, 2014. – 159 с.
3. Страховий і перестраховий ринки в епоху глобалізації: С 83 монографія / Козьменко О. В., Козьменко С. М., Васильєва Т. А. та ін. – Суми: Університетська книга, 2011. – 388 с.
4. International Insurance Fact Book 2016 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.iii.org/publications/international-insurance-fact-book-2016>
5. Sigma No 4/2015 World insurance in 2014 [Електронний ресурс] Режим доступу: http://media.swissre.com/documents/sigma4_2015_en.pdf

Кульбіда М.В.

аспірант,

*Інститут міжнародних відносин
Національний авіаційний університет*

СПІВРОБІТНИЦТВО СВІТОВОГО БАНКУ З КРАЇНАМИ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

Співробітництво країн Латинської Америки з Світовим Банком має понад 70-річну історію, інтенсивність якого мала волатильний характер. Це обумовлювалося багатьма факторами, серед яких, зокрема, обмеженість діяльності Банку в перші роки свого існування, але, в першу чергу, внутрішньополітичними чинниками в країнах регіону. Так, загальна кількість проектів, запроваджених Світовим банком, становить 3181 на суму близько 250 млрд. дол. США, з яких 374 проекти були спрямовані на міський розвиток та інфраструктуру, 305 проектів – на покращення інститутів громадянського суспільства, 252 – на проекти, пов'язані з навколишнім середовищем, 225 проектів – на адміністративні реформи та системи соціального забезпечення. Інші проекти стосувалися питань регулювання та конкурентоспроможність економіки, доступу до освіти, державних витрат та закупівель, фінансового менеджменту, кліматичних змін, екологічного стану, міського розвитку та забезпечення житлом найбільш вразливих верств населення. Левова частка проектів була реалізована у періоди криз та спадів економічного розвитку.

Найбільше проектів було запроваджено в Бразилії (520), Мексиці (319), Колумбії (277), Аргентині (215) та Перу (185) [1].

Процес глобалізації призвів на теренах Латинської Америки до створення регіональних банків розвитку, таких як: Міжамериканський банк розвитку та Латиноамериканський банк розвитку, які допомагають міжнародним фінансовим організаціями, зокрема, Світовому банку, більш ефективно надавати допомогу та реагувати на соціально-економічні потреби регіону,

враховуючи специфіку кожної країни. На думку аналітиків Банку, система регіональних банків розвитку в Латинській Америці є найбільш вдалим прикладом успішного втілення принципу комлементарності між глобальними та регіональними інституціями [2].

Протягом всього періоду співробітництва Латиноамериканських країн з Банком було реалізовано 2646 проектів, 330 проектів знаходяться в активній стадії та 44 проекти знаходяться на стадії доопрацювання.

Останні декілька років в країнах Латинської Америки спостерігається економічний спад. Отже, ресурси Світового Банку переважно направлені на відновлення економічного зростання та покращення соціальної сфери, а саме: зменшення соціальної нерівності серед населення, покращення якості освіти, удосконалення системи державних послуг та управління, модернізацію інфраструктури, зниження кількості бідного населення та перехід на екологічно чисте виробництво. Крім цього, Банк надає послуги пов'язанні з поширенням і впровадженням знань і мобілізацією ресурсів відповідно до нагальних потреб країн регіону, серед яких підвищення продуктивності, посилення інтеграції в сфері торгівлі, більш ефективне управління ризиками стихійних катаклізмів і створення системи освіти та робочих місць високої якості.

Діяльність Банку в країнах Латинської Америки не завжди була виважена: країнам нав'язувались проекти, які не відповідали специфіці регіону, кошти, виділені Світовим банком, не завжди використовувались за призначенням та без належного контролю зі сторони Банку. Наприклад, суворої критики піддався Світовий банк за інвестування значних коштів в період диктаторського режиму в Бразилії, внаслідок чого більшість інвестованих коштів були витрачені за нецільовим призначенням. Так, Світовий банк визнав, що 59% проектів за вказаний період були невдалими. Ще одним прикладом невдалої політики Банку став проект, пов'язаний з лібералізацією торгівлі в Мексиці, що визнав сам Світовий банк, оскільки ця політика не змогла зменшити розрив між бідними та багатими.

Наразі відбувається реформування Світового банку, що має збільшити представництво та долю голосів країн, що розвиваються, тим самим, зробивши управління Банку більш збалансованим і раціональним. Це має призвести до вдосконалення політики, методів діяльності та механізмів контролю за використанням коштів Світового банку країнами, що розвиваються, зокрема країнами Латинської Америки. В той же час, Світовий банк, як і інші МФО, не є панацеєю. Як правило, проекти Банку спрямовані не на миттєве вирішення існуючих проблем, але зосереджені на впровадження та вдосконалення реформ в соціально-економічному секторі, який буде мати довгостроковий ефект. Врешті решт, ефективність діяльності цієї інституції, в першу чергу, залежить від бажання уряду країни втілювати відповідні реформи, навіть якщо вони мають інколи болючий характер або викликають невдоволення певних груп населення.

Хоча діяльність Світового Банку в цьому регіоні не завжди була ефективною, огляд цієї діяльності за весь період співробітництва свідчить про те, що в результаті реалізації проектів Банку в співробітництві з Міжнародним валютним фондом та регіональними банками розвитку за останні 15 років країни латиноамериканського регіону зазнали фундаментальних змін. По-перше, більшість країн в цьому регіоні мають добре функціонуючу та

спрогнозовану макроекономічну політику, яка допомагає регіону утримувати макроекономічну стійкість та більш ефективно долати зовнішні потрясіння. По-друге, регіон продемонстрував значні успіхи в покращенні соціально-економічної сфери. На сьогодні, порівняно з початку 2000-х років, середній клас населення переважає над бідними верствами, хоча й залишається нерівність у розподілі доходів населення. Рівень бідного населення залишається високим, хоча і значно зменшився за останні роки. Багато країн регіону інвестували значні ресурси в покращення інфраструктури, розвиток системи освіти, а також підвищення продуктивності виробництва [3].

Отже, незважаючи на недоліки та труднощі, діяльність Світового банку в цілому позитивно вплинула на сучасний соціально-економічний стан Латиноамериканського регіону.

Список використаних джерел:

1. <http://www.worldbank.org/lac> – офіційний сайт Світового банку.
2. Ocampo J. A. and Titelman D. Regional Monetary Cooperation in Latin America. ADBI Working Paper 373. Tokyo: Asian Development Bank Institute, 2012.
3. Augusto de la Torre, Federico Filippini, Alain Ize. «The Commodity Cycle in Latin America – Mirages and Dilemmas», LAC Semiannual Report (April), World Bank, Washington, DC, 2016.

Носач Л.Л.

кандидат економічних наук, доцент;

Гужва О.І.

магістр,

Харківський державний університет харчування та торгівлі

АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кожне підприємство, яке виходить на ринок з власною продукцією, намагається досягти переваги над іншими підприємствами, тобто відбувається боротьба бізнесу на доступних сегментах ринку за обмежений об'єм платоспроможного попиту споживачів. Для успішного виходу підприємства на зовнішні ринки необхідно, щоб виготовлена ним продукція мала відповідний рівень конкурентоспроможності по відношенню до продукції зарубіжних товаровиробників.

Одним з основних елементів, на якому ґрунтується конкурентна боротьба, є конкурентоспроможність.

Конкурентоспроможність – це властивість об'єкта, що має певну частку відповідного релевантного ринку, яка характеризує ступінь відповідності техніко-функціональних, економічних, організаційних та інших характеристик об'єкту вимогам споживачів, визначає частку ринку, що належить даному об'єкту, та перешкоджає перерозподілу цього ринку на користь інших об'єктів [1, с. 21]. Конкурентоспроможність підприємства є одним із ключових критеріїв оцінки ефективності його діяльності.